

Podpora matek při efektivní aktivaci tvorby mléka: Ruční odstříkávání a odsávání vysvětleno

Pokud dítě během prvních dnů po porodu nedokáže účinně stimulovat prs, je aktivace buněk produkujících mléko ohrožena,¹⁻⁴ což potenciálně může zpozdit nástup tvorby mléka^{5,6} a narušit dlouhodobou produkci mléka.⁷⁻⁸

Zajištění okamžité laktanční podpory je proto zásadní ve chvíli, kdy je zjištěno, že kojení není účinné.⁹

Možnosti při neefektivním kojení

Pokud zůstává kojení neefektivní i po odborné pomoci s přiložením dítěte, je vhodné využít následující postupy:

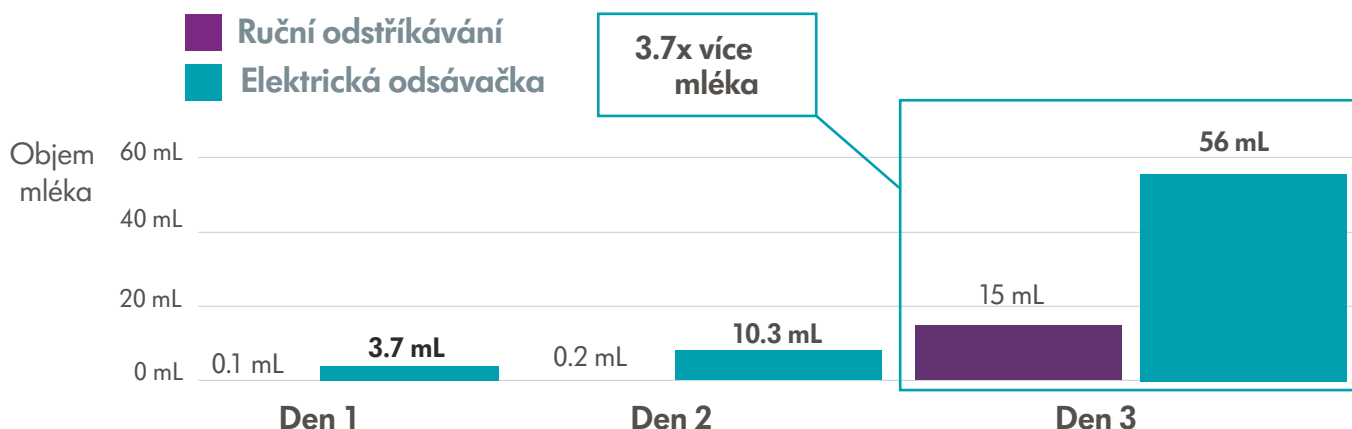
Elektrické odsávačky využívají vakuum¹⁰ k účinnému vyvolání prolaktinové odpovědi,¹¹ která aktivuje buňky tvořící mléko²⁻⁴ a zároveň pomáhá odsát kolostrum.

Ruční odstříkávání využívá mechanický tlak prstů k usnadnění uvolnění mléka a sběru kolostra. Je užitečným doplňkem při podpoře kojení. Samotné ruční odstříkávání však – protože **nevyužívá vakuum** – bylo **prokázáno jako méně účinné při vyvolání prolaktinové odpovědi,¹¹ která je klíčová pro aktivaci mléčných buněk.²⁻⁴**

Samotné elektrické odsávání prokazatelně vede k výrazně vyššímu objemu mléka než samotné ruční odstříkávání:^{3,4}

- Randomizovaná kontrolovaná studie (RCT) porovnávající ruční odstříkávání a elektrické odsávání u matek velmi nezralých novorozenců (VLBW) zjistila, že elektrické odsávání vedlo ke 3,7x vyššímu objemu mléka již do 3. dne po porodu.³
- Matky, které přešly z ručního odstříkávání na elektrické odsávání až po 7. dni, nedosáhly objemů mléka srovnatelných s matkami, které používaly elektrickou odsávačku od začátku.³

Porovnání účinného kojení a metod odsávání

Účinné kojení je vždy zlatým standardem, protože poskytuje ideální sací podtlak (vakuum)¹², který stimuluje prs a umožňuje odebrání kolostra.

	Vakuum	Mechanický tlak	Sběr kolostra	Efektivní aktivace buněk produkujících mléko	Nižší riziko opožděné aktivace sekrece
	✓	✓	✓	✓	✓
	✓	✗	✓ *	✓	✓
	✗	✓	✓	✗	✗

*Malé množství kolostra je někdy obtížné zachytit, což může vést ke ztrátám.

Ačkoli **ruční odstříkávání** nevyužívá vakuum, které je v prvních dnech potřeba k účinné aktivaci buněk produkujících mléko,^{2-4,11} měly by být matky vždy naučeny tuto užitečnou dovednost, která podporuje dlouhodobý úspěch při kojení.

Je to užitečný nástroj pro

◀ Uvolnění překrvení prsů, ucpaných mlékovodů a zmírnění příznaků mastitidy.¹³

◀ Odstříkání několika kapek mléka, které mohou podnítit dítě ke kojení.¹³

	✓	✓	✓	✓	✓

Když kojení není účinné, kombinace ručního odstříkávání a elektrického odsávání z obou prsů současně poskytuje:

◀ Možnost získat kolostrum.

◀ Vakuum potřebné k aktivaci buněk produkujících mléko.^{2,11}

◀ Základ pro optimální objemy mléka v budoucnu.³

Zjistěte více o kojení a laktaci.

Naskenujte QR kód a navštivte **Medela University**